

חפש באתר

לאכול או לא לאכול
כשמבקר מסעדות חושף
את האמת <

בעולם
עילת הגירושין: ריח גוף
רע וריב על השלט <

יום חמישי כי ניסן תשע"ב, 12.04.2012

21° -14° תל אביב 00:13

חדשות דעות גלריה ספורט סוף שבוע ספרים קפטן אינטרנט

לומדים עברית אונליין
עם מיטב המורים מישראל
eTeacher - הופכים עולמות להגיע אליכם

Like <45k

אינטגרם | סוריה | הגרעין האיראני | אלימות במגרשים | הזוכים בתחרות הסיפור הקצר | המחאה החברתית | שאול מופז

נושאים

קולנוע

סוף שבוע

אריות בחורף

סרט חדש מתעד שני מפגשים פומביים בין ותיקי הקולנוע ז'אן-לוק גודאר ("עד כלות הנשימה") ומרסל אפולס ("הצער והחמלה"). השניים מוצאים זמן להתווכח, להסכים, לעקוץ זה את זה ולתכנן סרט משותף על הסכסוך הישראלי-פלסטיני

דליה קרפל 06:00 17.02.2012 הוסף תגובה

0

Send

Be the first of your

הורד עכשיו ללא תשלום הארץ android

הורד עכשיו ללא תשלום הארץ iPhone

לתגובות

הדפס

שלח לחבר

שתף בטוויטר

שתף בפייסבוק

שתף

הוסף לרשימת קריאה

שניים מבכירי הקולנוע הצרפתי התמקמו על הבמה באולם הומה קהל בתיאטרון St. Gervais בז'נווה באוקטובר 2009 וניהלו שיחה פומבית מרתקת. האחד, מרסל אפולס, מחשובי הדוקומנטריסטים באירופה, ומולו - במאי הקולנוע ז'אן-לוק גודאר, ממיסדי הגל החדש, אינדיבידואליסט ופרובוקטור שאינו מחבב במיוחד את מדינת ישראל.

המעמד החגיגי סיפק דיון מחכים על מהות היצירה הקולנועית ועל הקשר בין פוליטיקה לקולנוע, בצד רכילות עסיסית. במפגש גם נדון פרויקט קולנועי משותף שהשניים מבשלים זה זמן רב על ישראל ופלסטין.

זו לא היתה הפעם הראשונה שבה התקיים דיון פומבי בין שני היוצרים: המפגש הקודם התקיים ב-2002 באולם

הקולנוע מלייס בעיר פו שבדרום צרפת. תיעוד של שני המפגשים ההיסטוריים האלה ראה אור בחודש שעבר בספר "דיאלוגים על קולנוע" שערך ההיסטוריון והבמאי וינסנט לואי שלקראת המפגש בז'נווה החליט להציב שתי מצלמות באולם. הוא לא שיער מה ייצא מהשעתיים וחצי של חומר הגלם ולשם כך גייס את הבמאי פרדריק שופא שמתגורר בפאריס. השניים ערכו את הסרט יחד ותיקשרו ביניהם באמצעות סקייפ.

שם משתמש
סימא

שכחתי סימא משתמש חדש

קפה

פייסבוק

תגובות

רשימת קריאה

תיק מניות

עוד בסוף שבוע

עוד בסוף שבוע

הגרסה הנשית של היהדות

נשים ותרומתן לפולחן הדתי הן מורשת ממשית בהיסטוריה של קהילות יהודיות, אך מורשת זו נשכחה, בעיקר בגלל הדומיננטיות של הגברים

תמר רותם 06:00 12.4.2012

מבצע לכידת אייכמן כפי שמעולם לא ראיתם

מה גורם לנו לא לזהות את המגבלות שלנו

משתפי הפעולה של הבריתים בישוב היהודי

מי היתה האשה שהיתה

הצעות מיוחדות

HD,USB,DVD

חוויה משפחתית לחג ב-309 ש"ח בלבד!

המלצות

פעילות

Connexion Vous devez être connecté(e) à Facebook pour voir les activités récentes de vos amis.

 סקר "הארץ": נתניהו והימין מתחזקים, לבני ולפיד צונחים - סוף שבוע
28 personnes recommandent ça.

 דורטמונד ניצחה במשחק העונה - כדורגל בעולם
4 personnes recommandent ça.

 הפשטה והשפלה: כך חוקר השב"כ נשים פלסטיניות - מדיני-ביטחוני
153 personnes recommandent ça.

Module social Facebook

מרסל אופולס (מימין) וז'אן-לוק גודאר. הראשון נדיב ונוגע ללב, השני ציני ותובעני. צילום: Théâtre Saint-Gervais / Les Films du Tigre

הסרט התיעודי "מרסל אופולס וז'אן לוק גודאר" נחשף לראשונה בפסטיבל הקולנוע והטלוויזיה פיפ"א בביאריץ, שחגג בחודש שעבר 25 שנה לקיומו במקבץ עשיר של יצירות לטלוויזיה ובהן סדרות, דרמות וסרטים תיעודיים.

בדיון המצולם ניכר שאופולס ("הצער והחמלה" ו"מלון טרמינוס") מאפשר לגודאר בעל הלשון המושחזת להשתלט על הדיון. ניכר שאופולס, כיום בן 84, אינו בריא ומתנשם בכבדות. אישיותו הנדיבה נוגעת ללב והוא מבטא חום ואינטימיות גם כשגודאר, כדרכו, ציני ותובעני.

הדיון נפתח בהצהרה של גודאר כי הוא לא צפה ביצירתו החשובה של אופולס "הצער והחמלה" (1970). גודאר מדגיש שבזמנו הוא לא היה כשיר לצפות בה בריכוז בגלל חוסר מודעות פוליטית לנושא. בזמן שהצבא הגרמני פלש לצרפת, גודאר היה בן 10 ושיחק כדורגל. הוא כלל לא ידע על המתרחש אף על פי שהוריו היו פעילים בצלב האדום השווייצרי. בדיון הראשון בעיר פו, גודאר סיפר שלאחר שצפה ביצירת המופת התיעודית "מלון טרמינוס" מ-1988, הוא ייחל לפגוש את אופולס אלא שהוא חש אז מבודד ולא הרבה לדבר. "מלון טרמינוס", סרט על הפושע הנאצי קלאוס בארבי, הוא לדעת גודאר סרט טוב יותר מ"שואה" של קלוד לנצמן.

"הצער והחמלה", מרתון קולנועי בן ארבע שעות וחצי, ריסק את מיתוס תנועת ההתנגדות הצרפתית, ה"רזיסטנס", בימי הכיבוש הגרמני בצרפת ותחת משטר וישי. זהו סרט פורץ דרך שהוכתר על ידי ה"לה מונד" כ"מבריק, עצבני ונושך" אך נותר מיותר מיותם במרתפי הטלוויזיה הצרפתית עד 1981 - לא רק בשל ההכחשה הלאומית הקולקטיבית של הצרפתים אלא מתוקף החלטתה של סימון וייל, יהודייה ניצולת אושוויץ שכינה כשרת התרבות וחשבה שהסרט מציג עמדה חד צדדית ומסולפת. חלפו מאז עשרות שנים אבל אופולס לא שוכח ולא סולח לווייל, כך התגלה בדיון בז'נווה.

עשו לנו לייק וקבלו את מיטב כתבות סוף השבוע ישירות אליכם

"הצער והחמלה" הידהד בחי"י, אומר גודאר. אין לו זיכרון ברור מכניסת הגרמנים לפאריס אבל הוא מתקשה לשכוח את הערצתו לפז'ו המשוכללת של דודו העשיר, בעלת תיבת ההילוכים האלקטרומגנטית שהוא נסע בה עם דודו לחבל בריטאני המשופע במפרצים, ושם הבחין בילדים בלונדינים תמירים ששחו באטלנטיק. כשהם חלפו סמוך למפקדה הגרמנית הרשו לו ללקק ארטיק. "זה היה אקט הרזיסטנס שלי", הוא אומר.

הוא חזר לשווייץ לבית סבו ולדבריו אהד את הצבא הגרמני. הוא זוכר שצייר במרץ צלבים על גלויות שהתקשרו אצלו למה ששמע על הקרב על סטלינגרד ועל מושגים כהגנה גמישה. בדיון הוא הוסיף שנוצר במוחו חלל ריק בכל הנוגע לעניין עד שראה את סרטיו של אופולס.

גורל יהודי

את סרטו הקצר הראשון כבמאי מימן גודאר, כיום בן 81, משכרו כפועל באתר בנייה של סכר בשווייץ. מבחינתו הקולנוע אולי מת אבל מהדיון המצולם בז'נווה עולה שהוא כשיר

פיליפ וויסן צילום: Philippe Voisin

להמשיך לעבוד ובליית ברירה הוא יכול לעשות סרט גם בתקציב של דולר.

הוא החל לכתוב במגזין "מחברות הקולנוע" לצד פרנסואה טריפו. המאמר הראשון שלו על "העונג", סרטו מ-1952 של הבמאי מקס אופולס (אביו של מרסל אופולס), נהדף על ידי אנדרה באזאן, העורך והמייסד של כתב העת. אך בהמשך מאמריו של גודאר מיקמו אותו כאחד מאבות הגל החדש.

מרסל אופולס הוא יהודי למחצה, יליד גרמניה שגדל בצרפת ובילה את ימי נעורותו בהוליווד, שאלה נדד אביו ב-1941. "חמקנו בעור שינינו", הוא מספר לגודאר בסרט. את הקריירה שלו בקולנוע ובטלוויזיה עשה אופולס הבן בצרפת ובגרמניה. בדיון הוא מתייחס לשברים בביגרפיה שלו שנבעו מכמה הגירות שתוצאותיהן התבטאו במה שהוא הגדיר כנוירוזה של משפחתו. אביו לימד אותו קולנוע והוא היה עוזר במאי רביעי ביצירת המופת של האב, "לולה מונטז" (1955).

במשך שלוש שנים הוא עבד ברדיו ובטלוויזיה הגרמניים ואחר כך עבר לפאריס והיה מחוסר עבודה. כשטריפו ואנשי "מחברות הקולנוע" באו לראיין את אביו, הוא התיידד עם טריפו וחבר אליהם. ב-1960 ביים את סרטו התיעודי הקצר הראשון.

ברגע מסוים גודאר מטיל פצצה כשהוא מציע שהם יעשו סרט שייקרא "להיות יהודי", והוא מאזכר טקסט של הפילוסוף הצרפתי אלן באדיו ששמו "שימושים במילה 'יהודי'". "אופולס יהודי", אומר גודאר, "לא דווקא ישראלי. גם אביו היה יהודי". גודאר מוסיף שאת אופולס הוא יכול לשאול שאלה שהוא לא מעז להציג בפני רומן פולנסקי - "מה המשמעות של להיות יהודי? האם זה כמו להיות פרוטסטנטי?" את גודאר לקחו לכנסייה אבל הוא העדיף להפגין נגד המרכז הלאומי לקולנוע במשרד התרבות הצרפתי או למחות נגד האיסור לעשן ב'נווה. היותו פרוטסטנטי זו סוגיה חסרת כל משמעות עבורו.

גודאר מצהיר שלהיות יהודי זה לא כמו להיות צרפתי ממוצא גרמני או שווייצרי. הוא מציין שזה 60 שנה שהוא מכיר את תחנת הרכבת Vallorbe בגבול צרפת-שווייץ, משם הוא ומשפחתו יצאו לחופשות, אבל עבור אופולס ואביו זו התחנה שממנה יצאו כאשר נמלטו בעור שיניהם. גם הפילוסוף ולטר בנימין עבר שם כשניסה להימלט מגורלו כיהודי.

פדריק שופא. צילום: DR

"להיות יהודי במהלך המאה העשרים היתה שאלה של גורל", משיב אופולס. אחרים החליטו מי יהודי ומי לא. האם זה היה הנושא כשגודאר בא לבקרו בביתו שלידי אותה תחנת רכבת והם טיילו בגן המשקיף על הפירנאים? גודאר עונה בחיוב אבל מודה שהוא לא היה מסוגל לדבר אז על הנושא. "אני לא רוצה שיחטפו אותי כי מישהו חושב שאני יהודי", אומר אופולס. "אמי לא יהודייה ואבי לא היה דתי. אני אתאיסט".

"מדוע אם כך הסרט המשותף לא התממש?" תוהה אופולס ומזכיר לגודאר את קשריו בחלונות הגבוהים כמי שיכול להרים טלפון לשר התרבות ולפנות אליו בשמו הפרטי. "הזיכרון שלנו סלקטיבי ושלך, ז'אן-לוק, הוא סלקטיבי במודע".

אלא שגודאר מפתל את העלילה ואומר שהסרט המשותף שהוא קיווה שהם יעשו יהיה על ישראל ופולטין. "רעיון טוב", משיב אופולס. אבל איך הם יסכימו ביניהם מי ישלח בגרסתו הסופית של הסרט? גודאר מגלגל את המבט לעבר התקרה. "הוא לא רגיל לאמירות כאלה. תמיד היתה לו שליטה מלאה בסרטים שלו", אומר אופולס ומוסיף שהוא יתעד בסרט ישראלים פרו פלסטינים, שאיתם הוא מקפיד להיפגש כשהוא מבקר בארץ.

סיבוב אחרון ופרידה

"זה סופו של עידן", מספיד אופולס את אמנות הקולנוע, "זו בושה כי הקולנוע והג'אז היו כה פופולריים". "לא נעלמתי, אני כאן אני ממשיך!" קורא גודאר. הוא לא מתווכח עם שום גורם שמוכן להשקיע בסרט שלו גם אם התקציב הוא דולר. מעולם הוא "לא שם" על המושג חוזה. את חוזה ההפקה הוא קורא לאחר מעשה.

מהוליווד הישנה והטובה נותרו רק עורכי הדין ומה שהיה לא יהיה. גודאר מקונן שבחנתו הוודיאו הסמוכה לדירתו יש רק סרטים אמריקאיים וכשמתחשק לו לצפות בסרט נורווגי, אין סיכוי למצוא כזה. "האם אני רוצה בכלל לראות סרט נורווגי?" הוא תוהה והקהל צוחק.

בסיבוב האחרון שני המתאגדים הלא צעירים חזרו לזירת הסרט על ישראל ופולטיין. אופולס המליץ שהם ישמרו על אווירה טובה. הרי מדובר במתרחש ברצועת עזה וזה נושא מכאיב. אבל הם התקשו להגיע להסכמה מי יעשה מה. גודאר אישר שהוא יכול לגייס מיומן בשווייץ וכדאי שהם יגיעו לאזור ביחד או כל אחד לחוד עם צוות הצילום שלו. אחר כך הם יפגשו ויצפו בחומרים המצולמים. "כן, נוכל לדון בזה בימים הקרובים..." מילמל אופולס.

האם יש סיכוי שאי פעם יגיעו להסכמה למי תהיה המילה האחרונה על גרסת העריכה הסופית? לא, אבל סוכם שהם תמיד יכולים לדון בזה על כוס קפה.

בחלוף כמה חודשים מאז שצולם הדיון בז'נווה, בינואר 2010, גודאר שלח מכתב לאופולס והציע שהם ישתפו פעולה בבימויו של סרט בן שלושה פרקים. את הראשון יביים אופולס ובשני גודאר יגיב ובשלישי אופולס יביים מענה לגרסת גודאר.

פרסומת: קורס עיצוב אופנה וניהול מותג אישי בסטודיו B6.

כתבות נוספות שעשויות לעניין אותך

מרכז אקדמי דן למי קל יותר למצוא עבודה בהייטק, לבוגר אוניברסיטה או לבוגר מכללה? [?]

הארץ - מגזין היכוננו להגעתו של הנייר הדיגיטלי, והפעם באמת

הארץ - מגזין מבצע ניקיון

Themarket - שוק ההון מקורבי דלק נדל"ן: "תשובה מרגיש כמו צדיק ורע לו"

תואר שני בלימודי משפט ועסקים באסיה!

המאה האסיאנית כבר כאן תכנית חדשנית לתואר שני בלימודי משפט ועסקים באסיה באוניברסיטת חיפה

פרסומת

הוספת תגובה

שם: להוספת תגובה מזהה לחץ כאן

נושא:

תגובה:

בשליחת תגובה זו הנני מצהיר שאני מסכים עם [תנאי השימוש של אתר הארץ](#)

<p>החירות לשלוט בהוצאות תקשורת</p> <p>חיג ללא הגבלה ב \$2 ליום הצטרף עכשיו <</p>	<p>בזקום - שיחות לישראל</p> <p>מצטרפים עכשיו ומקבלים חודש ראשון חינם bezecom.com</p>	<p>buyme - מתנות עכשיו!</p> <p>לקנות מתנה בצורה קלה, מהנה ומיידית buyme.co.il</p>
--	---	--